

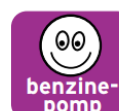
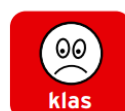
Gedragprotocol

Koningin Emmaschool

Dit doen we wel

Dit doen we niet

Schooljaar 2025 / 2026

Inhoud

Doel van het gedragsprotocol
Visie en missie
Preventief handelen
Verschil plagen en pesten
Digitaal pesten
Afspraken in de klas
Signaleren en aanpak bij ruzie of pestgedrag
Advies voor volwassenen
Meldcode
Bijlage: Escalatieladder bij storend, fysiek of verbaal ongewenst gedrag - Omgangs- en gedragprotocol – Stappenplan leerkracht-leerling bij storend gedrag - Omgangs- en gedragprotocol – stappenplan leerkracht-leerling bij fysiek of verbaal agressief gedrag - Omgangs- en gedragprotocol – Stappenplan leerkracht-ouder(s) / verzorger(s)

Doel gedragsprotocol

Wij willen dat alle kinderen zich veilig voelen tijdens hun basisschoolperiode, waardoor zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.

- Het belangrijkste doel is om ongewenst gedrag direct te stoppen en hier een eenduidige aanpak voor te hebben.
- Het voorkomen en preventief handelen op ernstige voorvallen en grensoverschrijdend gedrag.
- Wij, leerkrachten en ouders, zijn samen het voorbeeld. Wij zijn verantwoordelijk voor de kinderen. We praten positief over elkaar. **Ons voorbeeld doet de kinderen volgen!**
- Door regels en afspraken zichtbaar te maken, kunnen kinderen en volwassenen elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.
- Door elkaar te steunen en door wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met plezier naar school te gaan.
- Leerkrachten, ouders en de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit gedragsprotocol. Zij spreken hierdoor dezelfde taal. En handelen gelijk.
- Het gedragsprotocol is een middel om samen op terug te vallen, wanneer er zich ongelukkige situaties in een klas voordoen.

Visie en missie

Alleen een gezamenlijke aanpak en een goede samenwerking tussen ouders, leerkrachten en kinderen zullen leiden tot een veilig pedagogisch klimaat voor onze kinderen. Wij stellen hierbij vier belangrijke voorwaarden.

1. VERTROUWEN

Een goed pedagogisch klimaat is de basis van vertrouwen. Teamleden zorgen er met elkaar voor dat door hun pedagogisch handelen leerlingen kunnen groeien. Hiervoor zijn de drie basisbehoeften (*Luc Stevens*) van groot belang:

- AUTONOMIE

“Ik wil het zelf”. Autonomie vertegenwoordigt eigenaarschap en de daarbij behorende onderwijsbehoefte. Dit geldt zowel voor de leerlingen als de teamleden. Om autonomie te verkrijgen zijn de juiste vaardigheden en kennis nodig. Duidelijke kaders en afspraken bakenen de verantwoordelijkheid af. Vandaar uit kan de zelfverzekerdheid gerealiseerd worden. Fouten mogen gemaakt worden om te kunnen leren en verder te kunnen groeien.

- COMPETENTIE

“Ik kan het”. Met het gevoel dat je iets kunt, dat je het vertrouwen krijgt om te leren, om je grenzen te verkennen binnen een veilige omgeving, kun je je ontwikkelen. Voor teamleden geldt hetzelfde. Belangrijk is dat er regels en afspraken zijn waarbinnen je kunt bewegen. Tevens kun je ontdekken waar je ontwikkelpunten liggen en waar de veiligheid is om aan deze punten te werken. Op deze manier kun je groeien in eigenaarschap.

- RELATIE

“Ik voel me thuis.” Iedereen heeft behoefte om te groeien in vertrouwen, betrokkenheid en wederkerigheid. Pas als een kind zich veilig voelt, durft het zijn omgeving te ontdekken en zich te ontwikkelen. “Zonder relatie geen prestatie”. Binnen het onderwijs betekent dit dat we voorspelbaar moeten zijn. Wat verwachten we van elkaar, welke doelen stellen we, hoe gaan we met elkaar om? We zullen ons moeten houden aan de afspraken die we met elkaar maken. Dit geldt binnen de groep, binnen de school en in de communicatie naar elkaar.

2. IDENTITEIT

Onze school is een Christelijke school. Zichtbaar is dit door de gezamenlijke start en afsluiting van de dag, het delen van verhalen en het vieren van de Christelijke feesten waarbij Kerst en Pasen centraal staan. Wij werken vanuit de visie dat de mens het waard is om op gelijke, oprechte en respectvolle manier te worden aangesproken en behandeld. Ieder mens is het waard om hier te zijn, niemand uitgezonderd. Je mag in jezelf geloven, jezelf waarderen en daarmee heb je een belangrijke en goede rol in je omgeving. Binnen de

veiligheid van je omgeving mag je er zijn en mag je ontdekken wie jij bent en wie we met elkaar zijn.

3. COMMUNICATIE

Transparantie en openheid zijn de aandachtspunten. Dit betekent niet dat alles gezegd moet en kan worden. Maar wel dat we elkaar in openheid, respect en vertrouwen benaderen. De leerlingen van de school zijn de kinderen van hun ouders. Zij hebben de keuze gemaakt om hen naar onze school te laten gaan. Dit betekent dat zij de school het vertrouwen geven om met hun kind/kinderen de toekomst in te gaan. Goede communicatie bestaat dankzij het contact dat leerlingen, ouders en school met elkaar hebben.

Communicatieve vaardigheden zijn hierbij van belang. Het leren van en met elkaar zorgt ervoor dat leerlingen de beste ontwikkeling kunnen doormaken. Ons team wil dit vertrouwen waarmaken. Door samen te werken, als leerkracht en ouder, zal een compleet en goed beeld ontstaan van ieder kind.

4. EIGENAARSCHAP

Eigenaarschap betekent niets meer of minder dan dat relatie, competentie en autonomie verbonden worden. Dit geldt voor leerlingen én voor teamleden. Met duidelijke doelen en uitgangspunten moet eenieder binnen onze school stappen durven zetten, ook als deze buiten zijn/haar comfortzone liggen.

Preventief handelen

Kanjertraining

Op onze school werken wij in alle groepen met de methode 'Kanjertaining'. Het team is hierin geschoold en volgt regelmatig nascholing, verzorgd door het Kanjertraining Instituut. De school streeft een positieve, opbouwende sfeer na. De school zet middels de Kanjerlessen in op het versterken van het onderling vertrouwen en het besef dat het goed is elkaar te helpen. Binnen die kaders vertrouwen we elkaar, helpen we elkaar, werken we samen, hebben we plezier en doen we mee. Duidelijk wordt gesteld dat de leerlingen ten opzichte van elkaar gelijk zijn. De leerkracht daarentegen heeft op school het gezag en de ouders hebben dat thuis. Als een conflict zich tussen kinderen afspeelt, dan zal de school kiezen voor een oplossingsgerichte aanpak. Dat wil zeggen: de school zoekt een oplossing die alle partijen (zo veel mogelijk) recht doet en school waarborgt gemaakte afspraken.

Binnen de Kanjertraining werken we aan verschillende onderwerpen. Veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies etc. komen aan de orde. Ook burgerschap is een belangrijk onderdeel binnen de kanjertraining.

Verschillende werkvormen komen aan bod, zoals rollenspelen, omgangsafspraken opstellen, kanjerspelletjes, groepsopdrachten en ook het geven en in ontvangst nemen van feedback.

Op onze school doen wij zoveel mogelijk preventief om het pesten te minimaliseren. Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aanpakken.

Hier zijn enkele voorwaarden aan verbonden:

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de rest van de groep), leerkrachten en de ouders/verzorgers (hierna genoemd: ouders);
- School moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen afspraken worden vastgesteld;
- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten, in samenwerking met de ouders, dat signaleren en overleggen, en er duidelijk stelling in nemen;
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet school beschikken over een directe aanpak;

- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert, dan is de inschakeling van het pedagogisch team nodig. Het pedagogisch team kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.

Dag tegen pesten / Week tegen pesten

Elk jaar besteden wij aandacht aan de Dag tegen pesten en de Week tegen pesten. We hebben dan een Kanjerweek. We brengen pesten extra onder de aandacht en maken het bespreekbaar in de klassen.

Vertrouwenspersonen

Op school hebben we vertrouwenspersonen. Deze leerkrachten komen aan het begin van het jaar langs bij de klassen om zichzelf voor te stellen. Er hangt een brievenbus in de gang waarin kinderen post kunnen doen voor de vertrouwenspersonen.

KanVas (volg- en adviessysteem)

Twee keer per jaar nemen wij in onze groepen KanVas af. Dit is een volg- en adviessysteem wat hoort bij de methode Kanjertraining. We signalen, monitoren en analyseren hierbij het gedrag van de leerling en dat van de groep.

De leerkrachten vullen een *docentenvragenlijst* in voor de kinderen in hun groep. Deze vragen gaan over afhankelijkheid, angst, onrustig verstorend gedrag, faalangst, gebrek aan concentratie, gebrek aan motivatie, gebrek aan zelfvertrouwen, ongelukkig somber, slecht aanspreekbaar gedrag, agressief gedrag en pestgedrag.

De kinderen vullen een *leerlingenvragenlijst* en *sociale veiligheidslijst* in vanaf groep 5. Deze vragen gaan over negatieve intenties, ongelukkig somber, onrustig verstorend en sociaal behulpzaam gedrag. Ook gaan deze vragen over hoe veilig kinderen zich in de klas of school voelen, of ze zich gepest voelen en of hun leerkracht goed optreedt bij ongewenst gedrag.

Eén keer per jaar vullen de kinderen vanaf groep 5 een *sociogram* in. Hierbij geven de kinderen elkaar een smiley beoordeling op basis van wat zij vinden van de klasgenoot en hoe zij denken dat de ander over hem/haar denkt. Deze gegevens kunnen leerkrachten gebruiken om te kijken hoe de relaties in de klas zijn en of hier extra aandacht noodzakelijk is.

Naar aanleiding van deze resultaten kijken de leerkrachten of kinderen goed in hun vel zitten, waar (leerling)gesprekken nodig zijn, waar al hulp geboden wordt en waar (meer) hulp nodig is.

De resultaten worden besproken binnen het pedagogisch team. Binnen dit overleg worden actiepunten per groep bepaald.

Pedagogisch team

Het pedagogisch team komt regelmatig samen om te overleggen, groepen te bespreken, leerkrachten te ondersteunen en resultaten uit KanVas te bespreken. Het pedagogisch team bestaat uit de directie, de intern begeleiders, de gedragsspecialisten en de leerlingbegeleider.

Het pedagogisch ontwikkelteam kan ook een spoedoverleg inplannen als er direct ergens actie moet worden ondernomen.

Pesten of plagen

Pesten is iets anders dan plagen. Wanneer is er nu sprake van plagen en wanneer is er sprake van pestgedrag?

Het is belangrijk om het verschil duidelijk te hebben, ook voor de kinderen zelf. Het meest eenvoudig onderscheid is: Plagen gebeurt in het zicht. Pesten gebeurt uit het zicht van diegene die zou kunnen helpen ingrijpen (leerkracht of andere volwassenen).

Onze definitie van pesten

Een kind wordt gepest wanneer het herhaaldelijk last heeft van negatieve acties van een ander (fysiek, verbaal of psychologisch, direct of via internet of mobiel) die op hem of haar zijn gericht en waarbij de macht ongelijk verdeeld is.

Dat betekent dat er goed moet worden samengewerkt tussen school en ouders en dat kinderen moet worden geleerd hoe zij kunnen aangeven dat zij zich gepest voelen, of merken dat er in hun omgeving wordt gepest.

Weet je nog?

Wat is plagen?

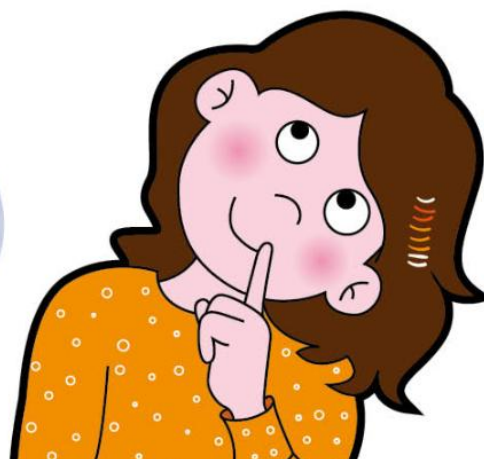
Uitdagen op een manier die beiden nog leuk vinden. Het stopt als je er wat van zegt.

Wat is ruzie hebben?

Een conflict dat nog niet opgelost kan worden.
Tip: loop er dan bij weg en zoek later een oplossing.

Wat is pesten?

Op een oneerlijke manier steeds weer de ander onrecht aandoen. Bijvoorbeeld slaan, uitschelden, buitensluiten, spullen kapot maken of wegnemen, (ook digitaal).

Digitaal pesten

Wat is Cyberpesten of digitaal pesten?

Cyberpesten (of digitaal pesten) is het pesten of misbruiken van personen via het internet en via de mobiele telefoon. Cyberpesten kan nog veel harder zijn dan pesten in het gewone, dagelijkse leven. Dit komt doordat de daders gemakkelijk anoniem kunnen blijven en de reikwijdte van het internet veel groter is. Tegelijkertijd komen kinderen er op steeds jongere leeftijd mee in aanraking.

Hoe wordt er digitaal gepest?

- Pest mail (schelden, beschuldigen, roddelen, beledigen)
- Stalking: het stelselmatig lastigvallen van iemand door het blijven sturen van haatmail of het dreigen met geweld in chatrooms
- Via de sociale media, zoals Facebook, Whatsapp en Instagram.
- Hacken: gegevens stelen of instellingen aanpassen. Ook het uit naam van een ander versturen van pest mail.

Het stappenplan na een melding van cyberpesten

1. **Bewaar de berichten.** Probeer de berichten waarin het pestgedrag voorkomt te bewaren. Vertel leerlingen hoe ze dat kunnen doen (afdrukken, selecteren en kopiëren, gesprekken opslaan).
2. **Blokkeren van de afzender.** Leg de leerling zo nodig uit hoe hij/zij de afzender kan blokkeren.
3. **Probeer de dader op te sporen.** Soms is de dader te achterhalen door uit te zoeken van welke computer op school het bericht is verzonden. Neem contact op met de ICT-coördinator. Het is mogelijk om van het IP adres van de e-mail af te leiden van welke computer het bericht is verzonden. Ook is er van alles mogelijk via de helpdesk.
4. **Neem contact op met de ouders van de gepeste leerling.** Geef de ouders voorlichting over welke maatregelen zij thuis kunnen nemen.
5. **Verwijs de ouders zo nodig door.** Op www.stoppestennu.nl worden ouders/kinderen doorverwezen naar verschillende websites. Hier kan ook meer informatie vandaan gehaald worden.
6. **Adviseer aangifte.** In het geval dat een leerling stelselmatig wordt belaagd is er sprake van stalking en dan kunnen de ouders aangifte doen. Ook wanneer het slachtoffer lichamelijk letsel of materiële schade is toegebracht, kan de politie worden ingeschakeld. Zo nodig kun je verwijzen naar Bureau Slachtofferhulp (www.slachtofferhulp.nl, tel: 0900-0101).

In de groepen wordt er binnen de Kanjertraining ook aandacht besteedt aan de digitale wereld en de gevaren die daar schuilen. Zeker voor de digitale wereld zijn meestal ouders nodig. Het digitale pesten gebeurt vaak niet onder schooltijd, dus leerkrachten hebben hier geen zicht op, maar speelt wel door bij de sfeer binnen de groep.

Wat kun je doen om digitaal pesten en misbruik te voorkomen? Hieronder staan 10 tips:

1. Bedenk dat niet alles waar is, wat je op het internet tegenkomt.
2. Gebruik een apart e-mailadres om jezelf te registreren op websites. Kies een e-mailadres dat niet je eigen voor- en achternaam volledig weergeeft.
3. Zorg dat je wachtwoorden geheim blijven en niet makkelijk te raden zijn. Als anderen wel binnen zijn gekomen, neem dan contact op met de beheerder van de site.
4. Als je een vervelend gevoel hebt over iets wat je hebt gezien of meegemaakt, vertrouw dan op je gevoel en vertel het aan iemand die je vertrouwt.
5. Blijf zelf respectvol naar anderen, scheld niet terug.
6. Ga weg uit een chatroom als er iets vervelends gebeurt.
7. Bel of mail niet zomaar met personen die je alleen van internet kent, spreek niet met ze af zonder dat je ouders dit weten.
8. Verstuur zelf geen flauwe grappen, dreigmail of haatmail.
9. Geef geen persoonlijke informatie aan mensen die je alleen van chatten kent. Let vooral op bij foto's van jezelf. Als je een foto op internet zet, kan deze gemakkelijk gekopieerd en op een andere website geplaatst worden. Zo kan hij jarenlang terug te vinden zijn. Foto's kunnen ook bewerkt worden.
10. Wees zeer voorzichtig met het gebruik van je webcam. Jouw beelden kunnen worden opgeslagen en gebruikt worden om ze aan andere personen te laten zien of voor doeleinden gebruikt worden die jij niet wilt.

Afspraken in de klas

Leerkrachten maken aan het begin van het jaar afspraken samen met de kinderen. Op deze manier voelen de leerlingen zich medeverantwoordelijk voor de gemaakte afspraken en de sfeer in de groep. Dit zijn de groepsregels.

Leerkrachten herhalen deze afspraken regelmatig. Ze komen ook bij de kanjerlessen naar voren. Naast de gedragsafspraken – die elke klas zelf maakt met elkaar – zijn er algemene afspraken:

1. Ga met andere kinderen om zoals je ook zou willen dat er met jou omgegaan wordt.
2. Houd je handen en voeten bij jezelf.
3. We noemen elkaar bij de voornaam en gebruiken geen nare of andere woorden
4. Als je boos bent, koel even af en probeer het daarna met elkaar uit te praten met of zonder je juf of meester.
5. Wij klikken niet behalve als je iets niet prettig vindt of als je iets gevaarlijk vindt.
6. Pestgedrag is voor niemand leuk, zodra je het ziet of zelf overkomt roep je de hulp in van de juf of de meester
7. Gaat het pestgedrag toch door, vertel dit dan ook aan de juf of de meester.
8. Kinderen die pesten werken zichzelf in de nesten.
9. Als jezelf wordt gepest voel je je naar, boos en verdrietig. Vertel het thuis en/of op school. Praten lucht op.
10. Van uitlachen, roddelen, aan de spullen van een ander zitten en buitensluiten wordt niemand echt vrolijk, dus dat doen we niet.
11. Van de spullen van een ander blijf je af.
12. We willen allemaal graag dat er naar je geluisterd wordt dus we luisteren allemaal naar elkaar.
13. Hoe je er ook uitziet, iedereen mag er zijn.
14. Als je nieuw op school bent is dat best een beetje spannend, daarom houden we met deze leerlingen nog een beetje extra rekening.
15. We houden onze handen en voeten bij onszelf en als we geen vrienden zijn laten we elkaar na schooltijd met rust.
16. We hebben allemaal de verantwoordelijkheid om de klas veilig en gezellig te houden. Meldt pestgedrag daarom altijd bij juf, ook als je het ziet bij andere kinderen in de klas.

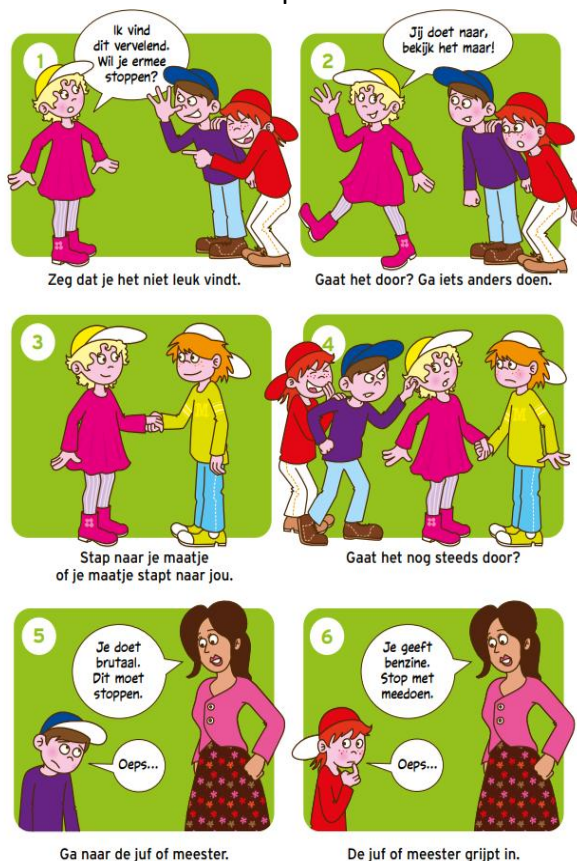
Signaleren en aanpak bij ruzie of pestgedrag

Er zijn verschillende signalen met betrekking tot pesten:

- Bijnamen geven, hij/zij wordt nooit bij zijn/haar eigen naam genoemd;
- Zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot;
- Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven;
- Briefjes doorgeven;
- Beledigen;
- Opmerkingen maken over kleding;
- Isoleren;
- Buiten school opwachten, slaan of schoppen;
- Op weg naar huis achterna fietsen;
- Naar het huis van het klasgenoot gaan;
- Bezittingen afpakken;
- Schelden of schreeuwen tegen de klasgenoot.

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid. Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen de norm overschrijden.

Als een leerling het gevoel heeft dat hij/zij gepest wordt, dan zijn er drie stappen die de leerling zelf kan doorlopen. Zie onderstaande poster.

Als bovenstaande poster niet werkt dan brengt de leerkracht de kinderen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken.

Bij herhaling van pesterijen/ruzies tussen dezelfde leerlingen volgt een gesprek met leerkracht, ouders van beide leerlingen, de betreffende leerlingen en waar nodig de intern begeleider. In dit gesprek worden heldere afspraken gemaakt.

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen. De inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester.

Advies voor volwassenen

Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouders/verzorgers) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost, maar worden uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders/verzorgers en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.

Ouders/verzorgers/leerkrachten van gepeste kinderen

1. Houd de communicatie met het kind open, blijf in gesprek met het kind. Toon medeleven door te luisteren en door te vragen.
2. Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders/verzorgers van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
3. Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
4. Door positieve stimulering kan het zelfrespect vergroot worden of weer terugkomen.
5. Steun het kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt en denk mee in welke oplossing de leerling zelf fijn zou vinden.
6. Praat niet negatief over de pester.
7. Benadruk de positieve kanten van de leerling.
8. Probeer iemand in de klas te vinden waarbij de leerling zich wel veilig voelt.
9. Kijk of er hulp nodig is van buitenaf. Bijvoorbeeld een leerlingbegeleider.
10. Probeer te zoeken naar een hobby of sport die leuk is en waar het kind kan ervaren dat contact wel leuk kan zijn.

Ouders/verzorgers/leerkrachten van pesters

1. Neem het probleem van het kind serieus. Vraag door.
2. Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
3. Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
4. Maak het kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
5. Besteed extra aandacht aan het kind, bekijk wat het kind anders kan doen en probeer ander gedrag aan te leren. Bijvoorbeeld: 'Stop, denk doe'.
6. Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van het kind.
7. Maak het kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat. Pesten is verboden.
8. Praat niet negatief over het gepeste kind.
9. Kijk of er hulp nodig is van buitenaf. Bijvoorbeeld een leerlingbegeleider of een sociale vaardigheidstraining.
10. Laat inzien welke leuke kanten de gepeste heeft.

Aanvullingen:

1. Neem de ouders/verzorgers van de andere partij serieus.
2. Stimuleer het kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
3. Corrigeer het kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.

4. Geef zelf het goede voorbeeld en praat niet negatief over andere kinderen of ouders van andere kinderen.
5. Leer het kind voor anderen op te komen.
6. Leer het kind voor zichzelf op te komen.
7. Houd het kind ook digitaal goed in de gaten. Beveilig de computer op de juiste manier en bekijk regelmatig de zoekgeschiedenis van de computer.

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- Een problematische thuissituatie;
- Gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen);
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt;
- Steeds met elkaar de competitie aan gaan;
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt.
- Angst om zelf de gepeste te zijn (of dit vroeger al geweest zijn).

Meldcode

Bij een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling volgen wij de stappen van de meldcode. De meldcode zegt in 5 stappen wat wij als professional moeten doen als we huiselijk geweld of kindermishandeling vermoeden.

Bijlage: Escalatieladders

Omgangs- en gedragprotocol – Stappenplan leerkracht-leerling bij storend gedrag

1.	Leerkracht benoemt rustig en duidelijk het gedrag.	'Ik zie dat..' 'Ik hoor dat..'	
2.	Je vraagt als leerkracht naar de bedoeling van het gedrag. 2 antwoorden zijn mogelijk: Nee Ja	'Was het je bedoeling om..' 'Dat is fijn om te horen. 'Hoe ga je het de volgende keer anders doen?' 'Ik verwacht dat..' ----- 'Wat vervelend om te horen.' 'Dat verbaast mij.' 'Dus je kiest ervoor om door te gaan?'	Leerling blijft in de klas. ----- Ga door naar stap 3.
3.	Bij geen gedragsverandering volgt een consequentie. Gedrag oké?	'Je komt nu hier zitten'. 'Je mag op een rustplek even nadenken'. 'Je maakt het werk na schooltijd of thuis af'. 'Fijn dat het je op deze plek wel lukt om rustig te werken'.	Leerling blijft in de klas. -----
3.	Gedrag nog steeds storend?		Ga door naar stap 4.
4.	Indien het gedrag te storend is/blijft.	Plek geven in een andere groep (samen zijn we verantwoordelijk voor <i>onze</i> leerlingen). De leerling krijgt tijd om na te denken over het gedrag en kan daarna * weer terugkomen in de klas. *Spreek af na hoe lang.	Leerling gaat voor een bepaalde tijd naar een andere klas. Lukt het niet de leerling uit de klas te krijgen, dan worden ouders/verzorgers gebeld om de leerling uit de klas te halen.
5.	Je voert nogmaals een gesprek met de leerling. Nee	'Was het je bedoeling om..' 'Dat is fijn om te horen. 'Hoe ga je het de volgende keer anders doen?' 'Ik verwacht dat..' Afspraken maken, vastleggen in Parnassys. Goedmaken/herstellen.	Is de leerling opgehaald, dan gebeurt gesprek de volgende dag. Leerling komt terug de klas in. Ouders na schooltijd telefonisch op de hoogte brengen.

5.	Ja	'Wat vervelend om te horen.' 'Dat verbaast mij.'	Leerling gaat opnieuw naar de andere klas. Ouders telefonisch op de hoogte brengen en uitnodigen voor een gesprek (het liefst dezelfde of de volgende dag). Er vindt overleg plaats met IB/ teamleider.
----	----	---	--

** Overal waar ouders staat wordt ook ouder, verzorger of verzorgers bedoeld.

Als het stappenplan herhaaldelijk moet worden toegepast op 1 dag.

Moment 1: leerling zit 10-30 minuten in een andere groep.

Moment 2: leerling zit 30-60 minuten in een andere groep.

Moment 3: leerling zit de rest van de dag in een andere groep.

Als het stappenplan vanaf stap 4 herhaaldelijk moet worden toegepast binnen een periode van een maand

Moment 1 en 2: leerling start de dag erna weer in de eigen groep.

Moment 3: leerling start de dag erna tot 10.00 uur in een andere groep (groep in overleg afstemmen).

Moment 4: leerling start de dag erna tot 12.00 uur in een andere groep (groep in overleg afstemmen).

Naast IB en teamleider wordt directeur door IB/teamleider op de hoogte gesteld. Ouders komen nogmaals op school voor een gesprek, IB is bij dit gesprek aanwezig.

Moment 5: leerling is een dag erna de gehele dag in een andere groep. Ouders komen nogmaals op school voor een gesprek. IB en evt. teamleider zijn bij dit gesprek aanwezig. Er wordt gezamenlijk gekeken naar een oplossing/plan in het belang van leerling en leerkracht/groep.

Omgangs- en gedragprotocol – stappenplan leerkracht-leerling bij fysiek of verbaal agressief gedrag

Op het moment dat een leerling fysiek of verbaal agressief gedrag vertoont, dan treedt onderstaand stappenplan in werking.

1.	Leerkracht benoemt rustig en duidelijk het (ongewenste) gedrag.	'Ik zie dat.. én ik wil dat het nu stopt'.	
2a	De leerling wordt direct rustig en ziet fout in.		Leerling blijft in de klas. Ouders en ouders van evt. andere leerlingen worden na schooltijd telefonisch op de hoogte gebracht. Waar het een leerling betreft: Leerling maakt iets voor de desbetreffende leerling om het 'goed' te maken.
2b	De leerling blijft het fysiek of verbaal agressieve gedrag vertonen. Ga naar stap 3.		Leerling moet uit de situatie, dus dat betekent buiten de klas, tot rust komen. Benader hiervoor iemand van het MT of iemand die op dat moment geen klas heeft. ----- Lukt het niet de leerling uit de situatie te krijgen, dan direct ouders bellen.
3a	Leerling komt tijdens time out buiten de klas tot rust.		Leerling mag na gesprek met leerkracht terug de klas in. Ouders worden (wanneer zij niet op school hebben hoeven komen) telefonisch op de hoogte gebracht. IB/teamleider worden op de hoogte gebracht.
3b	De leerling blijft het fysiek of verbaal agressieve gedrag vertonen / leerling komt niet tot rust.		Ouders worden gebeld om de leerling rustig te maken en/of op te halen. Nog dezelfde dag of de volgende dag vindt gesprek met ouders en IB plaats voor de leerling de klas weer in kan.*
4.	Gebeurt 3a voor de 2e keer in een week dan volgt onderstaande		
3a	Leerling komt tot rust.		Leerling gaat minimaal een uur naar een andere klas en mag daarna, na gesprek met leerkracht terug de klas in. Ouders worden telefonisch op de hoogte gebracht. IB/teamleider worden op de hoogte gebracht.

4. Gebeurt bovenstaande vaker, dan..			
1.	Leerkracht maakt afspraak met IB om plan voor deze leerling op te stellen en brengt ouders hiervan op de hoogte.	Er wordt een individueel plan voor deze leerling gemaakt.	IB brengt MT op de hoogte.
2	Leerkracht nodigt ouders uit om plan te bespreken. IB sluit bij dit gesprek aan.		
Schorsing			
Als het individuele plan niet bijdraagt aan veiligheid, dan kan schorsing volgen. Schorsing kan ook direct volgen wanneer de veiligheid van leerkracht en leerlingen niet gewaarborgd kan worden. Schorsen gebeurt altijd door de directeur.			

*Niet de werkdag van IB bouw leerling, dan sluit teamleider bouw aan. Ook niet werkdag teamleider, dan sluit andere IB-er of andere teamleider andere bouw aan.

** Overal waar ouders staat wordt ook ouder, verzorger of verzorgers bedoelt.

Omgangs- en gedragprotocol – Stappenplan leerkracht-ouder(s) / verzorger(s)

Situatie: ouder reageert vervelend op jou als leerkracht en gaat hierbij over jouw grens heen.

Via Parro: bericht nooit terug, maar bel of nodig ouder(s)/verzorger(s) uit voor een gesprek.

1.	Leerkracht benoemt rustig en duidelijk wat er is gebeurd en hoe dat op de leerkracht overgekomen is.	‘Ik zie dat..’ ‘Ik hoor dat..’ ‘Benoem wat het met jou als leerkracht doet’. ‘Benoem hoe het op jou overgekomen is’.	Leerkracht en ouders gaan goed en op een respectvolle manier uit elkaar.
In het gesprek kunnen jullie elkaar niet vinden. Je breekt als leerkracht het gesprek af. Benoem rustig dat het beter is om het gesprek te beëindigen en op een later moment met elkaar verder in gesprek te gaan.			
2.	Leerkracht nodigt ouders opnieuw uit, IB-er of teamleider sluit bij het gesprek aan.		
In het gesprek kunnen jullie elkaar opnieuw niet vinden. Jullie breken het gesprek af. Benoem rustig dat het beter is om het gesprek te beëindigen en op een later moment met elkaar verder in gesprek te gaan.			
3.	Directeur nodigt ouders uit op gesprek.	In samenspraak wordt besloten of leerkracht/IB hierbij aansluit.	Bij een goed gesprek wordt gewerkt aan ‘goedmaken’ met leerkracht / IB. Verloopt het gesprek niet naar wens, dan wordt gekeken naar oplossingen, waaronder bv. samenwerkingsverband inschakelen.